

met landenspecifieke traditie en geschiedenis', aldus Cohen in dagblad *De Standaard* (7 juni 2007). Een uitgebreide samenvatting van Cohens proefschrift is te vinden op www.vub.ac.be/downloads/bijlagen/samenvattingdoctoraatJC.pdf.

Toename gebruik methylfenidaat bij kinderen na scheiding ouders

Kinderen uit een gebroken gezin gebruiken vaker methylfenidaat dan kinderen uit een tweeoudergezin; dat blijkt uit een Canadese studie van de universiteit van Alberta in Edmonton.

Methylfenidaat (Ritalin) is een medicijn dat wordt voorgeschreven bij aandachts-tekortstoornis met hyperactiviteit (ADHD). De afgelopen jaren steeg het gebruik van het middel in veel westerse landen, waaronder Canada, de Verenigde Staten en ook Nederland.

Gebruikmakend van de gegevens van de 'National longitudinal survey of children and youth', een studie die in Canada van 1994 tot 2000 werd uitgevoerd, analyseerde dr. Lisa Stroschein het gebruik van methylfenidaat bij 4784 kinderen uit gezinnen met oorspronkelijk twee biologische ouders. Gedurende de studieperiode ondervond 13,2% van de kinderen een scheiding van de ouders. Het percentage kinderen dat methylfenidaat gebruikte, was op een willekeurig tijdstip tussen 1994 en 2000 voor degenen van wie de ouders bij elkaar waren gebleven 3,3 en voor degenen van wie de ouders tijdens de studieperiode uit elkaar gingen 6,1.

Mogelijk veroorzaakt de scheiding gedragsveranderingen bij het kind, zegt Stroschein in het *Canadian Medical Association Journal* (2007;176:1711-4); maar andere oorzaken zijn niet uitgesloten. Zo lijkt ADHD een genetische component te hebben. Kinderen erven de stoornis van hun ouders, en mogelijk hebben mentale problemen van de ouders ook bijgedragen aan de scheiding. Een andere reden kan zijn dat kinderen met gedragsproblemen na een scheiding eerder bij een arts komen en daardoor sneller methylfenidaat krijgen voorgeschreven. Dit zou suggereren dat aan een deel van de kinderen het middel niet op de juiste gronden wordt voorgeschreven.

Stroschein pleit ervoor dat meer onderzoek wordt verricht naar de manier waarop de familiedynamiek de gezondheid van het kind en het gebruik van methylfenidaat beïnvloedt.

Spaanse arts waarschuwt voor 'Wiiitis'

Aan de reeks 'muisarm, sms-duim en iPod-vinger' kan een nieuwe 'aandoening' worden toegevoegd: 'Wiiitis'. Het klachtenpatroon, dat aan een tennisarm doet denken, zou optreden na langdurig spelen met de Nintendo-spelcomputer Wii. Hiermee kan door middel van een door beweging gecontroleerde module (foto) onder meer een soort tennis worden gespeeld. De echte beweging wordt digitaal overgebracht op de computer.

Terwijl fabrikant Nintendo ermee adverteert dat de Wii niet alleen een bron van vermaak is, maar ook obesitas helpt bestrijden, heeft een 29-jarige Spaanse arts een heel andere opvatting. Julio Bonis, werkzaam bij de Research Group in Biomedical Informatics in Barcelona, waarschuwt voor gevaar. Zijn conclusies zijn niet gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek; de arts heeft aan den lijve ondervonden wat de langdurige effecten van het spelletje kunnen zijn. Bonis werd op een ochtend wakker met een pijnlijke schouder. Omdat hij de laatste tijd weinig lichaamsbeweging had gehad, kon hij de pijn niet meteen duiden – totdat hij aan zijn nieuwste speeltje dacht. De dagen daarvoor had de Spanjaard urenlang het computerspel gespeeld.

In een brief aan *The New England Journal of Medicine* (2007;356:2431-2) waarschuwt Bonis nu voor 'Wiiitis', uitgesproken als 'wee-eye-tis'. Als genezingskuur raadt hij

het gebruik van een pijnstillers en een ontstekingsremmer aan. Bovendien moeten patiënten hun spelmachine in de kast laten tot zij volledig hersteld zijn.

De door beweging gestuurde spelcomputer slaat volgens Bonis duidelijk aan bij het grote publiek, met alle mogelijke gevolgen van dien. Ook bij vorige spelcomputers van Nintendo trad er al een aandoening op, de zogenaamde Nintendo-duim. Het waren echter niet altijd apparaten van Nintendo die kramp in spieren en pijn in ledematen veroorzaakten. Zo was er begin jaren tachtig al sprake van een 'space invaders'-pols.

Pindakaasmengsel tegen ondervoeding

Driekwart van de 20 miljoen ernstig ondervoede kinderen in de wereld kan eenvoudig thuis door de eigen moeder worden bijgevoed met 'ready-to-use therapeutic food' (RUTF). Unicef, de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), het Wereldvoedselprogramma en het Standing Committee on Nutrition van de Verenigde Naties (VN) beschouwen het proteïnerijke RUTF als een veelbelovend middel dat met eenvoudige technieken te produceren is. De verwachte uitwerking is echter groot. De vraag rijst dan ook waarom niemand er eerder aan heeft gedacht. Volgens WHO-woordvoester Sharad Agarwal komt dit onder meer door een gebrek aan communicatie tussen medici en voedseltechnologen (*The Times*, 7 juni 2007).

De RUTF-formule werd in 1997 in een week tijd ontwikkeld; vervolgens duurde het 2 jaar voordat het middel in productie kwam. Het kostte haast 10 jaar om de bij medici aanwezige weerstand tegen het thuis behandelen van ondervoeding weg te nemen. De klassieke behandeling van ondervoeding bestaat uit het toedienen van verrijkte melk in een ziekenhuis. Die aanpak heeft echter nadelen. Het melkmengsel moet ter plaatse worden gemaakt en het kan niet mee naar huis worden genomen. De kans is groot dat de kinderen na hun thuiskomst snel weer ondervoed raken. 'Maar grote problemen behoeven blijkbaar niet altijd een ingewikkelde oplossing', aldus Agarwal in *The Times*.